

laudatio

Nezištnost, laskavost, péče a kolegialita. Kdo s ní kdy spolupracoval na nějakém projektu, nebo ji přišel poprosit o radu či konzultaci, jistě podepíše. Ochota, s níž dává k dispozici výsledky svého neobyčejně vytrvalého a pilného bádání, často až uvádí do rozpaků. A také noblesa a takt, a přitom až pořádný smysl pro humor a člověčinu skrytou pod vrstvami času, radost z objevů i schopnost dotahovat velké úkoly k cíli – to jsou důvody, proč je vždy potěšení s ní spolupracovat, nebo být nablízku jejímu nelíčenému zaujetí tématem.

Tím je Jitka Ludvová po léta především hudba, divadlo německy hovořících obyvatel českých zemí a dějiny divadelního života v Čechách z hlediska kontaktu německé a české kultury. Vzala si za své zaplňovat bílá místa a činí tak s odhodláním, vytrvalostí a odvahou pravého průkopníka. S výzkumem německojazyčného divadla na našem území začala v době, kdy na tomto poli téměř neměla o co a o koho se opřít. Stavěla na zelené louce a před olbřímím úkolem nejenže nekapitulovala, ale dospěla k široce rozkročenému vnímání divadla v pestré škále jeho rozličných sociálních funkcí. Cestou se jí přitom podařilo nakažlivou zvědavostí a smyslem pro působivý historický detail infikovat řadu žáků a následovníků. Za svou dlouhou intenzivní badatelskou práci, která vyústila mimo jiné do obsáhlé monografie o pražském německém divadle v letech 1845–1945 s titulem *Až k hořkému konci* převzala v říjnu 2014 v Saské Kamenici prestižní Uměleckou cenu německo-českého porozumění.

Stejně tak novátorským počinem byl její biografický slovník *Hudební divadlo v českých zemích. Osobnosti 19. století* (2006), který překročil dřívější a v té době stále ještě časté omezení přístupu tuzemských dějepisců divadla zabývajících se převážně českými umělci a jazykově českým divadlem. Tato nenacionální metodologická pozice je pro Jitku Ludvovou a její práci příznačná a vytyčuje celou její historiografickou perspektivu, v níž nám ukazuje, že české umění v 19. století žilo v každodenním kontaktu se svým domácím německojazyčným partnerem. Díky autorčiným pracím tak můžeme získat představu o středoevropském (nejen hudebním) divadle 19. a 20. století a o místě, jež v něm česká kultura postupně zaujala.

A to je cosi, v čem vyniká práce Jitky Ludvové jako jasný maják ukazující směr historiografii: českou kotlinu a dění v ní vždy představovala a představuje jako *melting pot* prolínajících se a svářejících se kultur. Nechybí jí přitom schopnost bavit sebe i své čtenáře jemným, svébytným humorem a paradoxy. Při všem uznání, jež se jí právem dostalo, zůstává skromná, otevřená a přístupná kritice. I v tom je nám výsostnou inspirací.

Petra Ježková a Berenika Zemanová